

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

حامل ، متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سؤالات -

شماره تلفن : ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

سال چهارم - شماره ۱۱۸۱

صفحه ۴۰۳۰

میر: سید محمد شمشیری

۵شنبه ۱۲ اسفند ماه ۱۳۲۷

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۷۷

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات صد و چهل و هفتمین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۱۷
- ۲ - آگهی های رسمی ۱۷

قرار داده است دیگر مقتضی نیست بوسیله تصویب لایحه مطبوعات مشکلات بیشتری نسبت بانها ایجاد شود و معتقد بودند که اوايح بخشودگی و مشمولین مطرح و تصویب گردد .
پیشنهاد آقای دکتر شفق تصویب و گزارش کمیسیون دادگستری نسبت بلایحه مطبوعات قرائت گردید .

آقای اردلان بعنوان مخالف گفتند برطبق اصل هشتم قانون اساسی شرافت اشخاص باید تضمین شود و مطابق اصل بیستم نیز آزادی مطبوعات تأمین گردد و در این گزارش فقط یکطرف منظور نظر قرار گرفته است سپس باقرات اصل بیستم قانون اساسی و ماده اول قانون سوم دیماه ۱۳۲۱ اظهار عقیده نمودند که برای بتهنائی نسبت باین لایحه وسیله جلوگیری از رشد ونمو ملت ایران است و باید محدودیت قانون سوم دیماه را از بین برداریم و پیشنهادی در این زمینه بمقام ریاست تقدیم داشتند .
آقای سزاوار مخبر کمیسیون اظهار نمودند که برای آنچه ذکر شده قانون داریم و این قانون در تسریع محاکمه مؤثر است .

آقای وزیر دارائی لایحه بودجه سال ۱۳۲۸ را تقدیم نمودند و آقای صفوی نسبت بلایحه مطبوعات گفتند قسمت الف ماده واحده مورد اتفاق نمایندگان و ملت است ولی قسمت دیگر آن باید بیشتر مورد مطالعه قرار گیرد و ضمن اشاره بمعیّنات مأثورین کمرک شرمهر گفتند تصویب این قانون بانبطریق

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۴۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه پنجم اسفند ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب

- ۱ - قرائت صورت مجلس .
- ۲ - بقیه مذاکره در اطراف گزارش کمیسیون دادگستری و فرهنگ راجع بمطبوعات .
- ۳ - موقع و دستور جلسه آینده - ختم جلسه .

مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید .

۱ - قرائت صورت مجلس

صورت جلسه قبل را آقای صدرزاده (منشی) بشرح زیر قرائت نمودند :

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : دکتر طباطبائی - ساطانی - فرامرزی - امیر تیمور - گنجی - دکتر معظمی .
دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : محمد حسین قشقائی - زنکنه - آقاخان - محمد علی مسعودی - شهاب خسروانی - اسدی - دکتر ملکی - نیک بی - باتمانقلیج - خسرو قشقائی .

آقای نورالدین امامی نسبت بتصویب اعتبارنامه آقای خسرو قشقائی اعتراض نمودند که در غیبت ایشان مطرح گردیده است و صورت مجلس تصویب شد .
آقای دکتر شفق پیشنهاد نمودند که لایحه مطبوعات و بخشودگی مالیات و بازنشستگی مطرح شود .
آقای سائری زاده مخالف بوده گفتند دولت جرایم را توقیف نموده و مدیرانشان رانعت محاکمه

دو ساعت و بیست و پنج دقیقه بطهر روز سه شنبه سوم اسفند مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت جلسه قبل قرائت گردید .
اسامی قائمین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :
غائبین با اجازه - آقایان : بیات - شادلو - مهندس رضوی - حسن اکبر - دادور - معین زاده - اورنگ - منصف - حسین وکیل - بهار - مسعود نابتی - عباس اسکندری .
غائبین بی اجازه - آقایان : تولیت - ابوالقاسم بهبهانی - ابوالحسن رضوی - فرج الله آصف - عباس مسعودی - ناصرالدین ناصری - بین اسفندیاری - فخرمان سالار بهزادی .

● بین مذاکرات مشروح یکصد و چهل و هفتمین جلسه از پانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره نت نویسی و تحریر صورت مجلس

وسيله جلوگيري از مبارزه مطبوعات است بامامورين
ناشيته دولت .

آقای رحیبان نیز متعده بودند که قسمت دوم
لايه بايد تصويب شود زیرا معلوم نیست کسانی
را که در قسمت دوم این قانون میخواهند از تعرض روزنامهها
معاف نمایند بوظائف قانونی و وجدانی خود
عمل میکنند حال دولت از نخست وزیر وزیر باید
برای ملت خدمت کنند و روزنامه نویس نیز برای ملت
اجرای وظیفه کند نه برای اغراض و منافع خصوصی
و بهر صورت محدود ساختن قلم بصالح مملکت
نیست .

آقای فولادوند اظهار داشتند باید و کلاهی مجلس
با کمال شجاعت عقیده خود را بیان کنند و نمیتوان از
دزدان و بدکاران حمایت کرد و روزنامه باید بادرستی
و شرافت انتقاد کند و بعد با اشاره بروزنامه
نگاری که بتمام نمایندگان اهانت کرده و در دادگاه
جنحه مطرح است گفتند باید وسایل تیز خدایم از خان
و دردت از نادرست فراهم کرد و افراد ضعیف کشور
هم از تعرض بیمورد مصون باشند
آقای حاذقی پیشنهاد کفایت مذاکرات نمودند
و تصویب شد .

آقای فرامرزی پیشنهاد نمودند لایحه مطبوعات
بایشتهادات بکمیسیونهای مربوطه ارجاع و تجدید
نظر شود و ضمن توضیحات گفتند در این موضوع
میخواهند از وضع موجود ۱- تفاده کنند من از آزادی
مطبوعات و آزادی ایران دفاع میکنم و اضافه نمودند
که هفت سال است بعضی دولتها بیفانه مطبوعات
فعاشی که خودشان ایجاد کردهاند با مطبوعات مبارزه
میکنند چنانکه نسبت بیدنامی روحانیون بوسیله انتحاص
بدنام عمل کردند و متعده بودند که مجلس باز دردم نیاید
قدا کاری های مجلس اول و دوم را از بین ببرد و اضافه نمودند
که در قسمت اول هیچکس مخالف نیست ولی در قسمت
دوم باید تمام مردم در مقابل قانون مساوی باشند
آقای بوذری معاون وزارت دادگستری اظهار
نمودند که مقصود تسریع در معاکمه است و مقامات
رسمی مملکت هم باید مصون از تعرض باشند
آقای حاذقی گفتند با احترام بتمام مظاهر
آزادی چون لوايح بسیاری در دستور است این لایحه
باید در مجلس زودتر تصويب شود تا بکارهای زیاد
ديکری بپردازیم و پیشنهاد آقای فرامرزی قابل توجه
نگردد .

آقای حائری زاده پیشنهاد نمودند که لایحه از
دستور خارج شود مورد توجه نشد .

آقای رفیع پیشنهاد نمودند قسمت اول بدین
ترتیب اصلاح شود که « هر گاه در روزنامه یا نشریه
ديگر بیادشاه و اعضاء خانواده سلطنتی و شمائر مذهب
رسمی ایران یعنی مذهب حق جعفری اهانت شود »
و ضمن توضیحات نسبت بقسمت دوم با اشاره بخدمات
مطبوعات گفتند اکنون که روز نامه هست اصمال
مأمورين دولت چنین است و بعد از مذاکرات آقایان
فرامرزی و تقی زاده آقای سزار مار مغیر کمیسیون
پیشنهاد آقای رفیع را با اصلاحی که راجع بسایر
ادیان رسمی نموده بودند قبول نمودند و آقایان دگر
شفق و دگر هم پیشنهادی تقدیم داشتند که قابل
توجه واقع نشد .

درین موقع طرحی که بمضاه جمعی از نمایندگان
رسیده بود بعنوان پیشنهاد فرائت شد .

و آقای برزین در اطراف این طرح شرحی ایراد
نمودند آقایان هم وزیر مشاور و متعده دماوندی و
وزیر فرهنگ نیز در اطراف لایحه مطبوعات و شورای
عالی فرهنگ بیاناتی نمودند .

آقای فرامرزی شرح مبسوطی اشاره بتوقف
قبل از معاکمه و قسام قبل از جنایات نسبت بمطبوعات
ایراد و پیشنهاد نمودند که جرایم مطبوعاتی خارج از
نوبت رسیدگی شود و قابل توجه شد .

در این موقع استیضاح نام آقای حائری زاده و
مکی از سید امیر احمدی وزیر جنگ نسبت بتوقف
و تبعید آقای آبه الله کاشانی و بازداشت مدیران جرایم
فرائت گردید .

آقای نخست وزیر اعلام نمودند که بعد از تصویب
لايه مطبوعات دولت برای ایراد جواب استیضاح
آماده است .

یک ساعت بعد از ظهر مجلس خامه یافت و بروز
پنجشنبه معول گردید .

رئیس - آقای سزاوار نسبت بصورت مجلس
نظری دارید ؟

سزاوار - پیشنهاداتی که در باره اصول مذهب
شده بود بنده همان اول که پیشنهاد شد گفتم پیشنهادی
هست بعد از آن که آنرا فرائت کنند بهر حال عبارتی
که مورد قبول بنده است بطور کلی این است « با اساس
دین اسلام و اصول و احکام آن و انبیاء و ائمه اطهار »
این چیزی است که بنده قبول دارم .

رئیس - پیشنهادی هم در این قسمت رسیده
است آقای حائری زاده نسبت بصورت مجلس نظری
دارید ؟

حائری زاده - اینجا نوشته شده که بنده
پیشنهاد خروج از دستور کردم و قابل توجه نشد
در صورتیکه باین شکل نبود (رئیس - درست است
پس گرفتید) بله بنده ادله ای که برای خروج از
دستور بود ذکر کردم و چون دیدم يك محیط ترور
و وحشتی در مجلس ایجاد شده است من پیشنهاد
خود را استرداد کردم چون اطمینان نداشتم از مجلس
که رای پیشنهاد من داده شود (حاذقی - محیط ترور
و وحشتی در مجلس نبود ، برای مجلس موهن است
این بیان شما) در موقع خود عرض خواهم کرد .

رئیس - آقای ارباب نسبت بصورت مجلس
نظری دارید ؟

مهدی ارباب - صورت مجلس راجع به مذاکرات
مجلس است و باید خلاصه مذاکرات مجلس باشد
در صورتیکه گاهی حذف میشود بنده پیشنهادی دادم
و بعد هم پس گرفتم هیچ ذکری در صورت مجلس
نیست پیشنهاد بنده هم معلوم بود زیرا این جرائم در
دادگاه رسیدگی میشود بکنهدن رسیدگی نمیکند
قاضی رسیدگی میکند و اضافه موضوع اصلا ذکر
نشده .

رئیس - آقای اردلان در باره صورت جلسه
است؟ بفرمائید ؟

اردلان - در صورت جلسه ، در خلاصه اش
فرائت شده که بنده عرضی که کردم باستناد اصل
هشتم و بیستم قانون اساسی بوده است خواستم تصحیح

کنم که باستناد اصل نهم و بیستم متنم قانون اساسی
بوده است .

رئیس - آقای دکتر ملکی راجع بصورت جلسه
فرمایشی دارید ؟

دکتر ملکی - بنده را دیر آمده بی اجازه
نوشته اند در صورتیکه تقاضای اجازه کرده بودم .

رئیس - اصلاح میشود - آقای فرامرزی .

عبدالرحمن فرامرزی - عرض کنم اصلاح
مبارتی که شده اینطور قبول کردند آقای سزاوار
اصلاح آقای قائم مقام الملک را قبول کردند و در آنجا
سایر ادیان رسمی هم بود مقصود این است که قبول
کردند ادیان رسمی را و الا آنچه را که ایشان
میفرمایند در پیشنهاد آقای قائم مقام الملک نبود که
قبول میکنند پس خودشان پیشنهادی باین صورت
داده اند .

رئیس - آقای سزاوار .

سزاوار - مغیر کمیسیون دادگستری - اجازه
بفرمائید توضیح عرض کنم وقتیکه ما نوشتیم این
جمله را که بمقام مقدس انبیاء الیه سایر ادیان هم
انبیائشان مورد احترام همه است قانون متضمن این مطلب
هم هست بنابراین بنده چیزی غیر از این عبارت قبول
نکرده ام حالا دولت خودش میداند .

رئیس - پیشنهاد دیگری در این مورد رسیده
است نظر دیگری نسبت بصورت مجلس نیست؟ (گفته
شده - خیر) صورت مجلس بعد از تصویب میشود .

**۲ - بقیه مذاکره در اطراف گزارش
کمیسیون دادگستری و فرهنگ راجع
بمطبوعات .**

رئیس - دو نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از
از دستور کرده اند (نماینده ان - دستور ، دستور)
پیشنهادی راجع بدستور رسیده است که فرائت میشود
(دو پیشنهاد آقای فرامرزی بشرح ذیل فرائت شد)

۱ - پیشنهاد میکنم که لایحه اعتبار اضافات
و ترفیعات سال ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ کارمندان دولت مقدم
بر همه چیز مطرح شود .

۲ - پیشنهاد میکنم که لایحه بخشودگی مالیات
مطرح شود .

رئیس - در قسمت پیشنهاد اول گزارش
کمیسیون هنوز نرسیده و قسمت دوم راجع بلایحه
بخشودگی مالیات گزارش آن رسیده مانعی ندارد
اگر موافقت بشود (عبدالرحمن فرامرزی - پس این
مقدم بشود) بله در صورتیکه مجلس رای بدهد توضیحی
دارید؟ بفرمائید .

عبدالرحمن فرامرزی - تصور میکنم
توضیح زیادی لازم نباشد راجع باین موضوع برای
اینکه بخشودگی مالیات راجع به پنجاه تومان که
مبتلا به ۱۵ میلیون ملت ایران است و این قضیه
تقریباً غرض را میرساند که ما این قضیه ایکه مربوط
بتمام ملت ایران است بگذاریم عقب و لایحه مطبوعات
که الان مورد احتیاج نیست مطرح کنیم برای اینکه
حکومت نظامی هست و هیچ روزنامه ای نمیتواند
تصحیح بکند از آنچه آقایان میخواهند ، اقلاً آنچه
مورد احتیاج عمومی است برای اینکه استفاده از
موقع کرده باشیم و مواج با انتقاد و اعتراض نشد
باشیم که راه عمل یعنی راه اصالح غرض خودمان را
بر خود ما به بند و چیزی را که مورد نظر دوست

یا سید نصر آدم در این مملکت هست این را پیشنهادیم
جلو و لایحه مالیاتی که مربوط بزندانکی ۱۵ میلیون
ملت ایران است بگذاریم عقب و نشان بدهیم که آقا
توی این مملکت ما هستیم که حق زندگی و کرو
فرجولان داریم سایر مردم مملکت در نظر ماقبلی ندارند
این برای ما خوب نیست نه وجدان قبول میکنند نه
هقل قبول میکنند نه منطق و ذوق سلیم و نه دنیا از ما
می پستند که حقوق ملت را بیندازیم در انبار و در را
برویش ببنیم و آنچه مربوط بخودمان است بیاوریم
جلو باین جهت من پیشنهاد کردم که این لایحه همان
طوریکه وزیر دارائی هم تقاضا کرده مقدم باشد برای
هم داده بشود باین لایحه چون مجلس هم موافق است
بعد بکارهای دیگر برسیم .

رئیس - آقای اردلان مخالفید با این پیشنهاد؟
بفرمائید .

اردلان - اگر نماینده محترم آقای فرامرزی
پیشنهاد میفرمودند که لایحه دیگری غیر از این جزو
دستور قرار گیرد بنده مخالفتی نداشتم ولی این لایحه
را از این جهت مخالف هستم که دولت بوجوب تصویب نامه
مالیات بگیرد آنوقت بوجوب قانون میخواهد
مقداری از آنرا تخفیف بدهند این صحیح نیست همان
تصویب نامه ای که گفته است مالیات میتوانند بگیرند
باید بوجوب تصویب نامه هم تخفیفش را بدهد (دکتر
مظفری - بوجوب تصویب نامه حق ندارند مالیات بگیرند
جرم است) میگیرند آقا اجازه بفرمائید شما
میفرمائید با تصویب نامه مالیات گرفتن جرم است
تصویب نکرقتن آنهم بوجوب موضوع است توجیه بفرمائید
بنده در کمیسیون قوانین دارائی هم عرض کردم که
شما بوجوب تصویب نامه مالیات بگیرید آنوقت قانون
میخواهد که تخفیفش را قانونی کنید این صحیح نیست
(عبدالرحمن فرامرزی - پس چرا استیضاح نمیکند؟)
اجازه بفرمائید ما راجع باین موضوع در کمیسیون
قوانین دارائی دیر روز تا ساعت هفت هم نشستیم و این
را حل کردیم این لایحه مالیات را بکلی تمام کردیم
موضوع بخشودگیها، موضوع مالیاتهای املاک مزروعی
تمام اینها در ۲۲ ماده و ۱۹ تبصره درش گنجانده
شده . آقایان نمایندگان با يك ماده واحده اجازه
اجرایش را بدهند تمام این نواقص رفته میشود ولی
حالا مایا بیستم قانونی بگذاریم که يك بخشودگی که
بر خلاف قانون مالیاتش را میگیرند داده شود این
صحیح نیست اگر پیشنهاد دیگری میفرمودند بنده
مخالفتی نداشتم .

رئیس - پیشنهاد آقای فرامرزی رأی گرفته
میشود آقایان بیکه موافقت قیام کنند (چند نفری
برخواستند) تصویب نشد - پس پیشنهادات مربوط
بلایحه مطبوعات فرائت میشود .

(شرح ذیل فرائت شد)

پیشنهاد میکنم جزو دوم بند الف ماده واحده
مربوط بقانون مطبوعات بشرح زیر اصلاح شود ، و یا
باساس دین اسلام و اصول و احکام آن و یا بمقام
مقدس انبیاء و ائمه اطهار الی آخر ... بامضاه
عهده از آقایان نمایندگان ، آقایان بهجهانی ، سلطان-
الملک ، حاذقی و چند نفر دیگر .

سزاوار - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید .

سزاوار - همانطوریکه بنده عرض کردم این

همان عبارت است و بنده قبول میکنم .

عبدالرحمن فرامرزی - صحابه کبار را
من پیشنهاد میکنم که اضافه شود .

سزاوار - بنده قبول نمیکند .

فولادوند - بهر کس فحش ندهند خوب است .

سزاوار - خیر بنده نمیتوانم قبول کنم زیرا
اگر بخواهند جزء بجزه را بنویسند خیلی از روحانیون
هم هستند . . .

عبدالرحمن فرامرزی - فرق نمیکند
همانطوریکه امام زین العابدین بنظر شما مقدس
است عمر هم بنظر من مقدس است (زنك رئیس)
همانطوریکه حسن هست حسین هم هست ، صحابه
کبار را قبول کنید .

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهادی که از
طرف چندین نفر رسیده و فرائت شده است (دکتر
اعتبار - مخبر قبول کرده است) قبول کرده اید
آقای سزاوار ؟

مخبر (سزاوار) دولت باید قبول کند بنده
قبول کرده ام .

وزیر فرهنگ - بنده قبول میکنم .

عبدالرحمن فرامرزی - صحابه کبار
خواهد داشت ؟

رئیس - خیر شما پیشنهاد کنید ، پیشنهاد دیگری
فرائت میشود .

(پیشنهاد آقای عبدالرحمن فرامرزی
بشرح ذیل فرائت شد)

پیشنهاد میکنم که طبق قانون مصوب ۲۶ فری
شرط امتیاز برای نشر جرایم برداشته شود .

رئیس - آقای فرامرزی .

عبدالرحمن فرامرزی - عرض کنم
این لایحه آنقدر نقص دارد که تمام پیشنهاداتی که
برای اصلاح این لایحه میشود یکیش را هقل سلیم
و انصاف نمیتواند رد بکند ، پس از اینکه آقایان
می بینند که پیشنهادات زیاد میشود تعجب نکنند
میخواستند لایحه را کامل بنویسند که احتیاجی باین
قبول پیشنهادات اصلاحی پیدا نشود . این پیشنهادی
که بنده کردم که شرط امتیاز برداشته شود ، امروز
شرط امتیاز در هیچ جای دنیا ، در هیچ مملکت زنده
نیست نه در فرانسه ، نه در انگلیس در هیچ جای
دنیا نیست (صحیح است) مملکت قانونی ، مملکت
آزادی و عدالت است شرط امتیاز نیست شرط امتیاز
در قانون اساسی هم نیست (نماینده گان - صحیح است)
فقط در ایران این امر شرط امتیاز قائل شده بصورت
خودشان برای اینکه محدود بکنند مطبوعات را
در صورتیکه گذشته از اینکه بر خلاف قانون اساسی
است و گذشته از اینکه بر خلاف قانون مطبوعات مالك
را قیه دنيا است هر ج و مرج هم ایجاد کرده موجب
ترویج فحش هم شده ، چرا ، يك نفر آدم وقتی رفت
يك امتیاز گرفت تصور میکنند مالك يك چیزی شده
این آقا صاحب روزنامه است ، چه طور صاحب روزنامه
است ؟ کلف میدهند ؟ چاپ میکنند ؟ یا کلف مینویسد ؟
هیچیک از اینها نیست صاحب روز نامه است یعنی
امتیاز دارد ، امتیاز گرفته مثل این است که زمینی
خریده حتماً باید این زمین را تعهد بکند یا دورش
را دیوار بسازد یا باغ بکند ، چون حالا صاحب
زمینی است و برایش زمینی کشیده امتیاز داده گرفت

این خودش را مدیر روزنامه میداند حالا باید برود
وسائلی فراهم بکنند که این امتیازی را که گرفته
بمعرض عمل در بیاورد وقتی خواست بمعرض عمل
در بیاورد پول هم ندارد چکار باید بکند باید برود
پانك و باجه مردم ببرد برود بقاماتی که باید ازش
دوری کرد نزدیک شود تا شاید کمکش کردند که او
روزنامه اش را بیرون بدهد . در قانون اساسی ما هست
که هر کس میتواند روزنامه بنویسد و خیر بدهد
بوزارت فرهنگ که من روزنامه ای را باین اسم منتشر
کردم تعدادش هم اینقدر است (نماینده گان - صحیح
است) ماهیانه است یا یومیه دو نسخه هم بدهد
بکتابخانه ملی ، در سایر ممالک دنيا هم هست که بفرستند
بوزارت کشور ، چرا ؟ برای اینکه وزارت کشور
بشهریانی دستور بدهد که يك همچو چیزی هست
مقررات در باره اش اجرا شود من این پیشنهاد را که
کردم چیز تازه ای نیست برای بر داشتن يك قید
قانونی است بر خلاف قانون اساسی (نماینده گان -
صحیح است) مجلس شورای ملی ایران که قسم خورده
و کلاهی که قسم خورده اند برای حفظ قانون اساسی
باین ماده ای که مربوط بمتن قانون اساسی است و
من پیشنهاد کردم خواهش میکنم باین پیشنهاد رای بدهند
(صحیح است)

کشاورز صدر - بنده مخالفم .

رئیس - اجازه بفرمائید آقایان نورالدین
امامی و دگر مجتهدی اجازه خواسته اند چون عضو
کمیسیون دادگستری و فرهنگ نیستند نمیتوانند
صحبت کنند آقای کشاورز صدر شاعرو کمیسیون
دادگستری هستید؟ بفرمائید .

کشاورز صدر - بعقیده بنده روزنامه و
مطبوعات یکی از مسائل است که میبایستی کسانیکه
اهل دانش و فرهنگ هستند مبادرت به نشر و انتشار
روزنامه بکنند زیرا اگر غیر از این بکنیم آن
نتیجه ای را که از روزنامه ما میخواهیم نیکی بریم برای اینکه
روزنامه برای تهذیب اخلاق است برای روشنگری
افکار عمومی است و نمیشود این را اجازه داد که هر
کس ولو سواد نداشته باشد امتیازش را بگیرد
(هممه نماینده گان) (زنك رئیس) بعقیده بنده اگر
این پیشنهاد را تصویب بکنیم درست نقض غرض
در این قانون کرده ایم چرا ؟ برای اینکه اگر این
تبصره پیشنهادی جناب آقای فرامرزی تصویب بشود
تمام افراد خانواده يك شخصی در اختیار اوست ،
پسرش بگیرد ، نوکرش بگیرد ، آشپزش بگیرد
(هممه نماینده گان) و هر دهمه بخواهند یکی را
توقف کنند دومی را انتشار میدهند (متعده دماوندی -
اینطور نیست قانون اساسی شرایطی قائل شده است)
بعقیده بنده میبایستی که این امر همانطوریکه الان
در شورای فرهنگ مورد معطله قرار بگیرد يك
شرطی هم باز برای اخلاقیات و برای فضائل و
اطلاعات تقاضا کننده امتیاز قرار بدهند تا روز نامه
های ما باین سرنوشت دچار نشوند من خیلی تعجب
میکم که آقایان هیچ گوش نمیدهند و بعد از رفیقشان
میروند که چه گفته است (هممه نماینده گان)

رئیس - آقای کشاورز صدر بیانات شما
تسام شد ؟

کشاورز صدر - خیر آقای رئیس ، بنابراین
من از آقایان استدعا میکنم که آقایان با دقت و توجه

شود این ناقص آنها است مگر اینکه اصلاحات همایش تغییر پیدا نکند (صحیح است) این را خواستم توضیح بدم که آقایان مستحضر بشوند (صحیح است) رئیس - رای گرفته میشود پیشنهاد آقای مهندس هداوت آقایانکه موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

پیشنهاد میکنم این تبصره بپایه واحد اضافه شود، تبصره - قضات دادگاه جنجه و دادستان که باین قبیل جرائم رسیدگی میکنند بطریق زیرانتخاب خواهند شد وزیر دادگستری دوبرابر عده دادرسانی که برای دادگاه جنجه و استان لازم است از بین دادرسان مورد اعتماد بديوانكشور معرفی میکنند هیئت عمومی دیوان مزبور با رای مخفی دادرسان لازم را انتخاب میکنند این دادرسان تا ۵ سال بدون میل خودشان قابل عزل و تغییر نیستند مگر از جهت محکومیت انتظامی. فولادوند.

رئیس - آقای فولادوند.

هم حقوقش را بگیرد هیچ کار هم نمیکند وقتی بناشد ۲۰۰ تومان اینجا حقوق بگیرد ۲۰۰ تومان هم در اداره فنی حقوق بگیرد البته نباید اینجا فحقش بخورد مگر منظور داشته باشد پس يك همچوقاضی را باید حقوق زیاد داد بنده پیشنهاد کرده بودم که باین قضات دو برابر حقوق و مزایا داده شود ولی چون دیدم ممکن است ببندد بگویند وکیل حق پیشنهاد خرج ندارد آن قسمت را حذف کردم ولی باید این قسمت جبران بشود والا قضات درستکار نیرومند باین محکمه و سختشان است مگر اینکه وزیر عدلیه بیک نحوی این قسمت را جبران بکنند در صورت پیشنهاد بنده این بود که برای این محاکم وزیر عدلیه قضات را بدیوانكشور پیشنهاد کند و با رای مخفی هیئت عمومی دیوانكشور که قریب ۴۰ نفر قاضی آبرومند است این قضات معین بشوند (صحیح است)

رئیس - آقای بوذری.

معاون وزارت دادگستری - بنده با این توضیحی که آقای فولادوند دادند از نظر اینکه برای آقایان يك توهمی نرود که دستکام مجریه در کار دستکام قضائی مداخله میکند و با خدای نکرده ممکن است قضائی را باقتضای وقت عوض بکنند اصولاً باین قسمت پیشنهاد آقای فولادوند از این جهت موافقت مخالفی ندارم لکن بنظر بنده تعیین ۵ سال مدت برای يك یاچند قاضی که اینجا در يك کار بالخصوص اشتغال داشته باشند عملی نیست و خسته کننده است (صحیح است) و بدهم اینک قاضی محکمه جنجه یاد دادگاه استان را هیئت عمومی دیوانكشور یعنی چهل نفر یا بیشتر از قضات عالی مقام انتخاب بکنند آنها يك تشریفات خیلی زیاد دارد (صحیح است) و احتیاج باین اندازه تشریفات ندارد البته اگر آقای فولادوند مدت توقف این قضات را در این محاکم کم بکنند و تشریفات را هم ساده تر پیشنهاد کنند بنده موافقت خواهم کرد.

فولادوند - بنده حرفی ندارم.

برزین - رؤسای عالی مقام لازم نیست معین است رؤسای شب دیوان عالی کشور بنویسید.

فولادوند - بله اصلاح میکنم باین طریق که این قضات ظرف ۳ سال قابل تغییر نباشند و پیشنهاد وزیر دادگستری از بین دو برابر این عده رؤسای شعب دیوانكشور با اکثریت آراء آنها را معین بکنند.

معاون وزارت دادگستری - بنده قبول میکنم.

سزاوار - بنده هم قبول میکنم.

شربت زاده - بنده باین پیشنهاد مخالف هستم.

کاشاورز صدر - بنده موافق هستم.

رئیس - بفرمائید آقای شربت زاده (نمایندگان رای بگیرند) وقتی دولت قبول بکند دیگر رای لازم ندارد ایشان فقط بیک توضیحی میدهند.

شربت زاده - پیشنهادی که دولت قبول میکند اصولاً جزء ماده میشود و مخالفت بنده از این نظر است که اصولاً بنده با هر گونه قوانینی که حاکی از این قبیل مانع باشد مخالف بندهم مقدم که ملت ایران احتیاج دارد بنیاس قوه قضائی که معناً حقیقة قادر بتأمین امتث قضائی باشد از این نظر

دولت و هر دولتی که قبول مسئولیت میکند باید در درجه اول باین مطلب اهمیت بدهد در دادگستری قضات بسیار شایسته و با معلوماتی هستند که خود وزرای دادگستری آنها را می شناسند و تعیین اینکه دولتهاییکه در سر کار هستند قابل اعتماد نیستند و بنابراین تمام مسئولیت را بر عهده دیوانكشور قرار دادن این اصولاً صحیح نیست، نباید اینکار را کرد وزارت دادگستری و دولت و مجلس باید مصونیت واقعی و حقیقی قضات دادگستری و استقلال قوه قضائیه را تأمین کنند که آنها در برابر هیچ قوه ای تحت تأثیر نیایند و وظایفشان را انجام دهند بنابراین این پیشنهاداتی که گاهی میشود که مثلاً برای محکمه مطبوعات باید اعضاء آن در دیوانكشور انتخاب بشوند ولی راجع بامور دیگر قضائی دعاری دیگر جزائی و کلیه منازعات عمومی که بر فراری نظم و اجرای عدالت در همه آنها میتوان سرنوشت توأم با سعادتی را برای مملکت تعیین بکنند مستثنی بشوند بنده این را صحیح نمیدانم، از این نظر است که بنده از آقایان درخواست میکنم بجای تصویب این مطالب بادیوانكشور سرکار پیشنهاد کنند که کمیته و پشتیبانی قوی بکنند که آنها بتوانند نواقص و معایب دادگستری مملکت را رفع بکنند و بهیچوجه محتاج بوضع این قبیل قوانین نشوید، چون يك مطلب اساسی و اصولی و مؤثر در آتیه مملکت بود من این مخالفت را کردم حالا آقایان مختارند (صحیح است).

رئیس - آقای بوذری بفرمائید.

معاون وزارت دادگستری - البته در ظرف این مدت قبلی که بنده متصدی معاونت وزارت دادگستری هستم راجع باصلاحات دادگستری مذاکراتی در مجلس و خارج میشد و میشود حتی در جلسه گذشته جناب آقای فرامرزی در ضمن توضیحاتی که راجع به پیشنهاد خودشان میدانند اظهار داشتند که اگر دادگستری اصلاح بشود طبعاً احتیاجی باین قبیل قوانین نیست (امیر تیمور - کاملاً صحیح است) البته برای بنده در ظرف این مدت مجالی که راجع باصلاحات دادگستری صحبت کنم نبود و البته این لایحه هم که عجاله در مجلس مطرح است در مورد این لایحه اقتضاً ندارد که راجع باصلاحات دادگستری بیاناتی بشود لیکن خود بنده اصولاً معتقد که قضات دادگستری تعیین آنها اصولاً بایستی که از اختیار قوه مجریه بیرون باشد (صحیح است) بنده معتقد که قضات دادگستری بایستی بطریق انتخابی و معین بشوند پس اگر يك موردی پیش میاید که بنده یکقسمت از آنچه که در نظر دارم بیینم عملی میشود قطعاً موافقت خواهم کرد (صحیح است) بنده الان دیدم بکسی از این پیشنهاداتی که رسیده این است که لااقل يك قسمت از قضائی که برای يك کار معینی در نظر گرفته میشوند اینجا بیک طریق معین انتخاب بشوند این البته از نظر استقلال قضائی بسیار پیشنهاد صحیحی بود این بود که بنده موافقت کردم. و اما راجع باصلاح دادگستری اصلاح دادگستری محتاج بیک مدت طولانی و يك اختیاراتی است (برزین - و پول) بدون اختیارات و بدون مدت این کار عملی نیست (صحیح است) بنده اگر آقایان اجازه بدهند چون مطالعاتی هم در این زمینه دارم قطعاً بر عرض مجلس شوابلی خواهم رسانند عقیده ام اینست که در صورتیکه این نظر باشد

کمسیون بی بنده معینی از اشخاصی که مورد توجه و اعتماد مجلس باشد در نظر گرفته بشوند و باین عده اختیار داده بشود که آنها حق مطالعه و تعیین مقررات جدید برای اصلاح دادگستری و انتخاب قضات داشته باشند. (صحیح است)

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود. چون بهمان ترتیبی که ذکر شد آقای معاون وزارت دادگستری و آقای مخیر قبول کردند.

(پیشنهاد آقای دکترمین دفتری شرح زیر قرائت شد) اینجناب پیشنهاد مینمایم بپایه واحد و احد موضوع گزارش کمسیون دادگستری راجع باصلاح قانون مطبوعات تبصره ذیل اضافه شود.

تبصره - نسبت ببندهای در مورد اتهام بتحریر پیام و اقدام بر ضد حکومت ملی و ایجاد مقصد و آشوب و همچنین در تمام موارد بند ب و ج اقدام شهربانی کلا یا بعضاً با اجازه کتبی دادستان شهرستان خواهد بود. پادشاه میتواند نظر به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب نخست وزیر تمام یا قسمتی از مجازات قطعی که دادگاه صالح نسبت باتهامات موضوع این قانون معین میشود ذیل اضافه شود.

تبصره - نسبت ببندهای در مورد اتهام بتحریر پیام و اقدام بر ضد حکومت ملی و ایجاد مقصد و آشوب و همچنین در تمام موارد بند ب و ج اقدام شهربانی کلا یا بعضاً با اجازه کتبی دادستان شهرستان خواهد بود.

رئیس - نسبت ببندهای در مورد اتهام بتحریر پیام و اقدام بر ضد حکومت ملی و ایجاد مقصد و آشوب و همچنین در تمام موارد بند ب و ج اقدام شهربانی کلا یا بعضاً با اجازه کتبی دادستان شهرستان خواهد بود.

که دادگاه صالح نسبت باتهامات موضوع این قانون معین میکند هتو نماید (برزین - این در قوانین جزائی هست) نه نسبت به این قانون دیگر جرم سیاسی شناخته نمیشود وحتماً شما بدون حضور هیئت منصفه اینجا را محاکمه میکنید (ضیاء ابراهیمی. دو پیشنهاد بفرمائید) دو جزء است ممکن است جدا جدا رای گرفته شود، عرض کنم یاد میاید بریز روز که جلسه داشتیم آقای فرامرزی پیشنهاد کردند که کلمه شهربانی بدادستان تبدیل شود ولی من درست نفهمیدم که در کجا باشد (حائری زاده - در اینجا فقط شهربانی هست آنچه تبدیل بدادستان شد) در تمام سینه شهربانی دارد و اگر هم نشد بنده نسبت باین پیشنهاد خودم اصرار دارم. در ماده واحد نوشته شده شهربانی مکلف است، وقتی بنا بشود دادستان هم مکلف باشد این چه صورتی دارد شهربانی آن کار مقاماتی خودش را بکنند گزارش را بیاورد بیش دادستان. دادستان اگر با قوانین مطابقت داشت اجازه میدهد والا اجازه نمیدهد برای اینکه اگر غیر از این بکنند هر کاری که شهربانی میکند دادستان فقط يك آلت معطله ای باشد که برود مستقیماً بدادگاه و شهربانی نمیتواند تشخیص بدهد مخصوصاً در مورد بند الف که متهم کردن يك روزنامه ای است که مقالایش تولید آشوب و فتنه و فساد بر ضد حکومت ملی میکند اینها يك مسائلی است که نظر قضائی لازم دارد. ما از شهربانی و از مأمورین شهربانی نمیتوانیم چنین انتظاری داشته باشیم که در يك همچو مسائل غامضی که قضات اختلاف نظر دارند و نمیتوانند خوب تشخیص بدهند دخالت کند در کشور های دموکراسی شهربانی فقط ضابط دادگستری است ضابط است و پس امر قضائی بدست مأمورین قضائی است (صحیح است)

باین مناسبت بنده پیشنهاد کردم در قسمت بند الف در شق آخرش نسبت بتوهین بمقام سلطنت و مذهب آن خارج از اینست برای اینکه اگر بمقام سلطنت و مذهب رسمی مملکت بهر کیفیت اهانت شود بایستی جلو گیری شود این دقتها زیاد لازم نیست ولی در سایر قسمتها حتماً نظر قضائی لازم است و نظر دادستان لازم است والا پرونده ها میروند بمحکمه و محکمه رد میکنند دائماً یک مناقشه هائی تولید میشود و دادستان يك کنترل صحیح کنترل فنی ندارد مطابق این طرحی که نوشته شده است دادستان مثل يك بست میباید که پرونده دادستانی را بفرد است شهربانی من خیال میکنم این توضیحات بنده طوری باشد که دولت هم قبول بکنند چون مطابق اصول قضائی است در قسمت دوم پیشنهاد بنده این است که مطابق ماده ه ه آقایان توجه بفرمائید مطابق ماده ه ه پادشاه فقط جرائم سیاسی را میتواند تماش را ببخشد جرائم سیاسی دو امتیاز دارد یکی اینکه تماش مورد بخشودگی واقع شود یکی اینکه مورد رسیدگی هیئت منصفه قرار بگیرند. شما وقتی که این جرم را تشخیص ندادید آنوقت از ماده ه ه نمیتوانید استفاده بکنید که پادشاه بکوتی مصلحت میداند که تمام مجازات بکنند روزنامه نگار را ببخشد دولت پیشنهاد میکند ببندهای وزیر دادگستری بندهم وزیر (صحیح است) این دو قسمت را میخواهد تجزیه بفرمائید (احسن - صحیح است) باز هم تکرار میکنم آن پیشنهادی که با آقای حاج امین دادیم اگر آن تصویب بشود بهتر است.

همان طرح حضرتعالی که در کمیسیون فرهنگ هست
 ما بروی با موافقت آقای وزیر فرهنگ تصویب
 کنیم و این شرایط مختصری را که ضروری است برای
 کسانی که میخواهند روزنامه بنویسند در آنجا منظور
 بداریم حال آنکه میکنم این پیشنهاد را مسترد نفرمائید.
رئیس - آقای وزیر فرهنگ.

وزیر فرهنگ - همانطور که آقای نبوی
 گفتند يك مقدار از نظریات آقای اردلان بامادهای
 که تصویب شد تأمین شده است ولی ممکن است
 همانطور که آقایان نبوی گفتند يك مطالباتی لازم شود
 ولی احتیاجی باینکه حتماً ماده یا تبصره ای باشد که
 در ظرف یکماه یا فلان مدت قانونی دولت لایحه ای
 بمجلس بیاورد نیست الان مطالب در کمیسیون فرهنگ
 مطرح است البته اگر اصلاحاتی باشد بمجلس میآید
 استعفا میکنم پیشنهاد خود را مسترد نفرمائید.

اردلان - پس گرفتیم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود
 (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد آقای کشاورز صدر وعده ای دیگر
 جناب آقای رئیس محترم مجلس شورای ملی
 پیشنهاد میکنم بگزارش کمیسیون دادگستری و
 پیشنهاداتی که قرائت تصویب یا قبول شده رأی
 گرفته شود و پیشنهادات دیگر بکمیسیون دادگستری
 فرستاده شود که در ظرف ده روز مطالعه و گزارش
 خود را تقدیم مجلس نماید.

دکتر معظمی - من مخالفم اخطار نظامنامه ای
 هم دارم این پیشنهاد برخلاف قاعده است.

رئیس - آقای کشاورز صدر.

کشاورز صدر - آقایان مستحضرمستند که
 در این مجلس آموختن و نشستن صحبت کردن تنها
 وظیفه ما نیست ما باید کار کنیم تا کار بگذرد اینکه
 ایشان فرمودند برخلاف قاعده است عرض میکنم
 برخلاف اصول نیست زیرا بنده نکند که آقایان حق
 پیشنهاد ندارند البته اگر کسی این حرف را بزند
 حق ندارد اولاً چندین دفعه در همین مجلس شورای
 ملی چه راجع بوده چه راجع بمسائل دیگر از پس

پیشنهادات پیشنهادت و تعداد زیاد رسیده بود مجلس
 را بستوه آورد و مجلس این اصل را قائل شد که
 میشود اینها را برای مطالعه و دقت و بحث کافی
 بکمیسیون بفرستد الان پیشنهادی کردند که ورد تصویب
 واقع شد که عموم اشخاص حق انتشار روزنامه دارند

این پیشنهاد که مورد توجه واقع شد میروید بکمیسیون
 بنده پیشنهاد کردم که بقیه پیشنهادات هم بکمیسیون
 برود و اگر بگذارد بفرماید فردا ۵۰ پیشنهاد دیگر هم در
 مجلس اضافه میشود بنده مستقدم که وقتی بعد کافی بحث شد
 وقتی آقای تقی زاده آقایان دیگر پیشنهاداتی فرمودند وقت
 شد مطالعه شد آهم روی گزارش کمیسیون دادگستری
 که در آنجا چندین جلسه نشسته اند مطلعین در امر و
 بحث کرده اند و بحمد الله که قرار شد که بجای شهربانی
 هم دادستان باشد حالا خواهش میکنم از آقایان
 برای اینکه بتوانید فردا بکارهای دیگر تان بپردازید
 و بپرد های مردم برسید با پیشنهاد بنده موافقت
 بفرمائید حالا بسته بنظر آقایان است.

رئیس - باین پیشنهاد نمی شود رأی گرفت
 برای اینکه يك پیشنهادی آقای فرامرزی سکرند
 مورد توجه واقع شد و رفت بکمیسیون تا تکلیف
 آن معلوم نشود نمیشود باده واحده رأی گرفت مگر
 اینکه گزارش آن بیاید. بنابراین پیشنهادات دیگر
 قرائت شود.

آ پیشنهاد دیگر شرح زیر قرائت شد

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی، پیشنهاد
 میکنم ماده واحده تجزیه و بقتت های الف ب ج
 هر يك جداگانه اخذ رأی شود. صفوی.

رئیس - این تجزیه است حالا وارد نیست
 موقع اخذ رأی پیشنهاد نکنید. پیشنهاد دیگر
 قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در قسمت ب از خبر کمیسیون
 دادگستری بعد از جمله رؤسای کشور های خارجی
 جمله نمایندگان سیاسی کشور های مزبور در ایران
 اضافه شود. احمد شریعت زاده.

رئیس - آقای شریعت زاده.

شریعت زاده - توضیحی ندارم لازم نبود که
 اینجا نمایندگان سیاسی هم باشد.

دکتر معظمی - بنده مخالفم.

رئیس - فرمائید

دکتر معظمی - عرض کنم مخالفت بنده از
 این جهت است که این قسمت در کمیسیون هم مطرح شد
 ولی نمایندگان سیاسی در صورتی نباید مورد
 تعرض واقع شوند که خود آنها هم بوظایف
 خودشان عمل کنند و خود آقایان میدانند که بعضی
 از مأمورین سیاسی خارجی در کارهایی که به پیوج
 در صلاحیت آنها نیست مداخله میکنند (نمایندگان
 صحیح است) و البته مأمورین دولتی ما و وزرای ما
 در موقعیت کنونی دنیا باسقی آن لیاقت و توانائی
 را داشته باشند که اگر يك مأمور سیاسی بیگانه آمد
 در کارهای سیاسی ما دخالت کرد با کمال صراحت
 بگوید يك مملکت مستقلی اجازه نمیدهد که يك مأمور
 بیگانه در کار های او دخالت بکند (نمایندگان-
 صحیح است) و حتی شنیدم امیدوارم دروغ نباشد
 که بعضی از قنصلهای دول خارجی هم در بعضی
 شهرستانها در کارهای مداخلت میکنند آن استانداری هائی
 که باین مداخلات اجازه میدهند باسستی مجازات شوند
 (نمایندگان- صحیح است) با این سابق ما نباید
 باین موضوع توجه کنیم باینجهت بنده مخالفم

شریعت زاده - پیشنهاد خود را پس
 میکشیم.

۴- موقع ودستور جلسه بعد ختم جلسه
رئیس - يك پیشنهاد تنفس رسیده است که
 بقیه مذاکرات برای جلسه آینده بماند (حاذقی
 با تنفس مخالفم) جلسه بمنسوان تنفس ختم
 میشود جلسه آینده روز یکشنبه ساعت ۹ تشکیل
 خواهد شد.

(مجلس بکریع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت